

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. Quid sit feriari, & etiam sanctificare feriam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

igitur per alios dies consulamus necessitati corporis
in vi^{tu} & amictu, vult quoq; Deus vt etiam vna die
consulamus animæ nostræ audiendo verbum cuius
sanctum, Oremus, Deo gratias agamus &c.

2. Secundò dicit Deus: Memēto ut diem sabbathi san-
ctifices & ferieris: non dicit, facias hoc vel illud opus
in sabbatho, sed solūm feriare. Nam sunt quēdam o-
pera bona, quibus solūm proximo seruimus, sicut
prædicare, defendere, regere, dare eleemosynam, o-
rare pro communi pace, reconciliari proximo, Mat.
quinto, &cæt. quæ opera maximè Deo placent ex di-
lectione CHRISTI facta proximo: & ideò non
sunt prætermittēda in nostro sabbatho, quia & Deus
illa opera præcepit, & licet fecerimus hæc opera, so-
lūm tamen seruimus proximo propter Dominum.
Sed quando ipsimet DEO seruire volumus cum ta-
li bono opere, quod nō proximum, sed solūm Deum
respicit, tunc non debemus aliquod bonum opus
extrà facere, sed solam feriam DEO seruare, id est, ut
qui vult Deo seruare feriam, quiescat ab operibus
externis, & permittat sibi Deum nostrum bonum
intius facere, & posthac agat gratias DEO, laudet &
glorificet: hoc est potissimum seruitium & maximus
cultus Dei, quem ipsi in vita nostra facere possu-
mus. Sed tunc quiescimus, feriamur & sanctificamus
feriam, quando circa res & causas sanctas occupa-
mur: hoc autem maximè fit, quando audimus ver-
bum Dei, & addiscimus quid facere & credere de-
beamus: aut dum ad sacramentum accedimus, ob-
consolationem conscientiæ & confortationem f.
dei: aut dum oramus deuotè, vt Deus largiatur no-
bis quæ indigemus, & vt ab omni malo liberet & con-
seruet nos, &cæt. Ideò Deus potius seruit nobis sab-
batho, quam nos illi. Nam per verbum docet, per Sa-
cramenta confortat, orationes exaudit. Ideò restat
feriam.

G.

ti corporis
m vna dit
rbum eius
c.

abbathi sa
illud opus
quædam o
imus, sicut
osynam, a
rimo, Mat
cent ex di
e ideo no
ua & Deus
e opera, so
Dominum
us cum ta
lum Deum
onum opus
are, id est, si
b operibus
um bonum
O, laudet
& maximus
cere possit
stificamus
tas occupa
dimus ver
credere de
edimus, ob
ationem fi
rgiatur na
beret & co
t nobis sab
ocet, per Sa
Ideo refl
feriam,

LIB. II. CAP. VI.

213

ferari, est quiescere ab operibus externis, & intus
permittere sibi benefacere à Deo: Hoc sic facit Deus,
quando bonorum nostrorum non indiget. Psalm. 15.
deinde, quoniam tam pius & propitius est, ut omnibus
libenter ipse bonū faciat, vel laudetur gloria gra
tiæ suæ, Ephes. primo. Etiam vult Deus, ut à labore
manuali cessemus in laudem suā, & in testimonium
fidei nostræ: nam credimus quod Deus velit & po
sit nos enutrire: & dum ipse manum aperit, omnia
implentur: si ipse claudit &cæt. Psalmo 107. Ideo cre
dimus, si non omni die laboremus, sed ad laudem &
præcepta illius quiescimus, quod denique velit &
possit nos enutrire, sicut dicitur Matth. sexto, Pri
mùm quærite regnum Dei & iustitiam eius, & hæc o
mnia adiicientur vobis. Et quoniam Deus ipse seruit
nobis sabbatho, ut diximus, ideo debemus & nos
proximio nostro seruire.

Quoniam hoc præceptum, quoad opus, est mora
le & perpetuum, & quoad speciem, id est, septimi diei
obseruationem, est cæremonia: & de hac cæremo
nia iudicandum est, quemadmodum etiam de cæte
ris Iudaicis cæremonijs: ergo peccant grauiter, qui
contumaciter negligunt publicum ministeriū & cæ
remonias diuinitus institutas: primū, quia nolunt
uti beneficio Dei, quia Deus ibi nos exerceri, erudi
ti ac instrui vult: Deinde, quia suum officium non
conferunt ad conseruationem publici ministerij: po
sunt, quia per exemplum suum abducunt alios à
cæremonijs, & minuunt earum reuerētiā: hæc pec
cata non sunt extenuanda. Insuper sabbathum de
honestatur, quando non acceditur ad verbum Dei,
non oratur, dum diu dormitur, spatiatur, inebriatur,
saltatur, luditur, luxuriatur, negotiatur, &cæt. qua
ndo etiam sine causa franguntur Decalogi præcepta,
hic in duplo peccatur: primò, quia talia vitia in se
sunt prohibita: deinde, quod ea sabbatho perficiimus.

O 3 Ideo